

Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља

Ниш

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ЗА 2020. ГОДИНУ

Садржај:

- 1. Увод**
- 2. Основна делатност**
- 3. Додатне активности**
  - 3.1 Рад са жртвама насиља које се не налазе на смештају у установи**
  - 3.2 Рад на превенцији и подизању свести о проблему насиља у породици**
- 4. Економско оснаживање штићеница**
- 5. Пројектне активности и донације**
- 6. Сарадња са другим институцијама и организацијама**
- 7. Учествовање и присуствовање на конференцијама и едукацијама**
- 8. Финансијски извештај**

1. УВОД

У Сигурној кући за жене и децу жртве породичног насиља је у току 2020. године на смештају било укупно 61 корисник, од чега 33 жена и 28 деце, што је за око 30 процената мањи број у односу на ранији период.

Иако се очекивало повећање степена ризика од породичног насиља услед пандемије вируса covid 19, нарочито током ванредног стања и обавезне изолације, на нивоу целе земље је забележен мањи број пријава насиља у породици. Ипак, у нишкој Сигурној кући је за око 50 процената забележен већи број позива путем СОС телефона, као и пристиглих порука путем интернет саветовалишта.

Сигурна кућа је током претходне године несметано обављала двадесетчетворочасовни пријем жртава породичног насиља, одржавајући сталну сарадњу са Кризним штабом Града Ниша, Институтом за јавно здравље Ниш, као и са надлежним Министарством. Строго поштовање препорука и мера онемогућило је продирање вируса у установу.

Поред тога што је несметано обављала своју редовну делатност, установа је упркос пандемији успела да спроведе и бројне додатне активности које се односе на економско оснаживање корисника установе и на превентивни рад са грађанима Ниша, наравно уз придржавање свим прописаним мерама заштите. Такође, настављено је како са пројектним активностима, тако и са истраживачким радом у организацији стручних радника установе.

Залагање руководства Сигурне куће по питању испуњења свих услова прописаних законским и подзаконским актима, а како би се обезбедило што квалитетније пружање услуга корисницима који се налазе на смештају у установи, резултирало је добијањем петогодишње лиценце

за рад, од стране надлежног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије.

2. ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

Свакодневни рад установе Сигурна кућа подразумева заштиту и збрињавање жена и деце жртава породичног насиља, старање о њиховој безбедности, као и пружање психо-социјалне помоћи и подршке у процесу изласка из насиља.

Смештајем корисница у установу најпре се ради на санирању акутне стресне ситуације, док су даљи индивидуални саветодавни разговори усмерени на ублажавању и санирању последица претрпљеног насиља, повећање базичне психолошке сигурности и самопоуздања, подизању нивоа личне компетенције, као и на проналаску алтернатива и опција за самосталан живот без изложености насиљу.

Током претходне године кориснице су биле укључене и у радно – окупациону терапију, као и у различите видове радионичарског рада (едукативне, креативне и мотивационе радионице). Едукативне радионице које смо организовали за кориснице укључивале су радионице на тему Асертивне комуникације, Емоционалне писмености, радионице на тему родитељства, партнерских односа као и друге теме за које су оне показале интересовање. Креативне радионице такође су биле усклађене са њиховим интересовањима, те су на њима овладале између осталог техником бојења стакла, декупаж техником, израдом накита и декоративних предмета итд. Мотивационе радионице подразумевале су укључивање бивших корисница Сигурне куће у радионичарски рад, како би пренеле своја лична искуства која се тичу претрпљеног насиља у породици и успешног опоравка након напуштања насилника.

Што се тиче рада са децом жртвама породичног насиља, индивидуални рад имао је за циљ емоционално дистанцирање деце од последица претрпљеног насиља, подизање самопоуздања и изграђивање позитивне слике о себи, као и рад са свим психичким тешкоћама које су произишле као последица насиља у породици. Такође, пружана им је помоћ у учењу и савладавању школског градива, а организоване су и различите едукативно – креативне радионице. За децу предшколског узраста, свакодневно су се организоване активности у играоници, док су деца старијег узраста своје слободно време проводила у информатичкој соби.

3. ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ

Сигурна кућа је и током протекле године изашла из оквира своје редовне делатности, и то кроз:

- рад са жртвама насиља које се не налазе на смештају у установи,
- рад на превенцији и подизању свести о проблему насиља у породици,
- омогућавање додатне едукације корисница установе са циљем њиховог економског оснаживања,
- пројектне активности, залагајући се да обезбеди што боље услове за кориснице које се налазе на смештају у установи.

3.1 Рад са жртвама насиља које се не налазе на смештају у установи

Установа Сигурна кућа је и током претходне године пружала услуге телефонског саветовања за све грађане који су се јавили за помоћ, као и са услугом интернет саветовалишта, која обухвата саветодавну помоћ стручног тима установе жртвама породичног насиља путем e-mail-а.

У 2020. години је услед пандемије забележен знатно већи број позива и мејлова у односу на претходне године.

3.2 Рад на превенцији и подизању свести о проблему насиља у породици

Упркос пандемији која је обележила протеклу 2020. годину, установа Сигурна кућа је успела да, у складу са препорученим мерама заштите, предузме бројне активности како би допринела превенцији насиља у породици, као и подизању свести грађана о овом проблему:

- Реализован је улични перформанс под називом „Сећајмо их се“ поводом Дана сећања на убијене жене жртве насиља у централној нишкој улици (постављене силуете жена са исписаним иницијалима жена које су током 2020. године изгубиле живот у породично – партнерском контексту). Ово је била прилика да грађане Ниша подсетимо на велики проблем насиља у породици који може имати трагичан исход.

- Организовање превентивне акције под називом „Лавиринт насиља“ на Тргу Краља Милана са циљем да се на сликовит начин доступан грађанима укаже на тешкоће кроз које пролазе жене жртве насиља и шта им се све дешава док се налазе у насилној вези. Пролазећи кроз лавиринт насиља и све његове етапе, грађани су имали прилику да стекну увид у емотивни део и сва искушења кроз која жртва насиља пролази, да схвате тежину њеног положаја, да доживе део онога што се догађа са жртвама и да спознају њихова осећања како током трајања насиља, тако и онда када активно крену да траже излаз из његовог лавиринта.

- Активно учешће директорке установе на панелу Социјално предузетништво и насиље над женама“ у оквиру друге конференције „Јака жена“ .

- Ућешће у припреми и реализацији перформанса „Од таме до подршке“ поводом 18. Новембра - Дана заштите деце од најтежих облика насиља - сексуалног искоришћавања и злостављања, који је по први пут обележен у Нишу са циљем да се скрене пажња јавности на све обавезе које друштво има према деци, као и на проблеме са којима се нека деца суочавају.

- Осмишљен је и снимљен видео клип под називом „Подржи жртву“ поводом завршетка кампање „16 дана активизма у борби против насиља над женама“.

- Пружена је саветодавна помоћ ученицима гимназије „Светозар Марковић“ из Ниша да осмисле и пријаве рад на тему

„Превенција насиља“, у склопу десетог јубиларног такмичења за креативне радове, а у оквиру конкурса „Европски дневник“, које је организовало Министарство за европске интеграције и Министарство просвете Републике Србије.

- Обележавање Дечије недеље у установи под слоганом „Моје је право да живим срећно и здраво - за одрастање без насиља“.
- Учествовање директорке установе у снимању серијала емисија под називом „Не окрећи други образ“, у организацији телевизије Зона плус. Циљ циклуса емисија био је пружање подршке женама које су преживеле насиље, а уједно и подстицање друштва на апсолутну неприхватљивост насилног понашања.

Након сваке од наведених активности, директорка Сигурне куће гостовала је у медијима са циљем презентовања рада установе и подизања свести грађана у борби против насиља у породици, и то како на локалним, тако и на телевизијама са националном фреквенцијом.

Такође, све активности представника Сигурна куће везане за породично насиље пропраћене су и у штампаним и електронским локалним медијима, а током 2020. године остварена је сарадња и са бројним домаћим и међународним часописима (Sensa, Mondo, Cosmopolitan, Men's health, Nacional geographic, Kurir, Elle, Porodica i roditeljstvo).

4. ЕКОНОМСКО ОСНАЖИВАЊЕ КОРИСНИЦА

Економска зависност од партнера је један од кључних фактора због кога кориснице Сигурне куће остају у насилном партнерском односу. У тренутку пријема у установу већи број корисница је незапослен, а што се њиховог образовања тиче – углавном имају завршено основно и средње образовање.

Управо из овог разлога и током 2020. године, установа Сигурна кућа залагала се да успостави сарадњу са другим институцијама и организацијама како би се обезбедила финансијска средства да се кориснице упуте на едукације ради додатног професионалног оспособљавања:

- Сарадња и донација од Националне алијансе за локални економски развој „НАЛЕД“ - финансијска средства намењена за стручно оспособљавање корисница нишке Сигурне куће.
- Сарадња са Туристичком организацијом Ниш ради организовања хуманитарне манифестације на којој је прикупљен добровољни прилог грађана намењен корисницама Сигурне куће у Нишу, такође за потребе њихове преквалификације и доквалификације.

Установа је наставила редовну комуникацију са Националном службом за запошљавање, са којом је потписан и Протокол о сарадњи са циљем да се корисницама установе помогне да лакше дођу до запослења.

Осим наведеног, менаџмент установе је контактирао и потенцијалне послодавце, захваљујући којима су неке од корисница установе засновале радни однос.

5. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ И ДОНАЦИЈЕ

Као и током претходних година, установа Сигурна кућа се и током 2020. године залагала да додатно обезбеди средства како би на тај начин унапредила квалитет боравка жртава породичног насиља у установи, као и како би обезбедила сигурније и функционалније окружење и простор у коме оне бораве.

Управо из овог разлога установа је редовно пратила конкурсе домаћих и међународних донатора и аплицирала са више пројеката, од којих је током 2020. године одобрен и реализован пројекат „Оснажена“. Пројекат је одобрен од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (укупне вредности 1.053.050,00 динара).

У оквиру поменутог пројекта реализоване су следеће активности: замена дотрајале столарије, односно израда и монтажа нових врата на собама корисница, постављање подне облоге – ламината дуж ходника на првом и другом спрату објекта, као и постављање керамичких плочица дуж степеништа који повезује спратове унутар установе. Финализација пројектних активности оплеменила је простор установе и учинила га пријатнијим за боравак корисница.

Осим аплицирања пројектима, установа се редовно бавила и писањем и слањем захтева и молби за донацијама, те су током 2020. године обезбеђене донације од следећих друштвено одговорних компанија и институција:

- 1000 одевних предмета за кориснице нишке Сигурне куће - донација компаније „Aster“;
- Донација компаније „Delhaize Serbia“ која је за нишку Сигурну кућу одобрила 12 појединачних месечних донација у виду артикала из свог асортимана,
- Донација Координационог тела за родну равноправност Владе РС - телевизори за школску децу са циљем лакшег савладавања градива током ванредног стања.
- Донација дезинфекционих средстава Fond B92.
- Донација од Националне алијансе за локални економски развој „НАЛЕД“ - финансијска средства намењена за стручно оспособљавање корисница нишке Сигурне куће.

6. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Помоћ других институција у препознавању проблема са којима се жртве насиља суочавају и жеља да помогну од изузетног је значаја. Сигурна кућа је и током претходне године настојала да одржи и успостави сарадњу са бројним државним институцијама, установама и невладиним организацијама које се у свом раду сусрећу са проблемом насиља у породици.

Такође, с обзиром на епидемију корона вируса која је обележила претходну годину, руководство Сигуне куће успоставило је и све време током трајања пандемије, па и данас, одржавало сталну сарадњу са Кризним штабом Града Ниша, Институтом за јавно здравље Ниш, као и са надлежним Министарством. У вези са тиме, директорка установе

присуствовала је мултисекторском онлајн састанку у Влади РС на тему „Насиље над женама и девојчицама у време епидемије КОВИД-19“. Испред Нишке Сигурне куће узела је активно учешће представивши све активности предузете од почетка проглашења ванредног стања у оквиру мера заштите. Састанком је председавала потпредседница Владе РС Зорана Михајловић, док су учесници састанка били представници и представнице међународних партнера, укључујући OEBS, тим UN у Републици Србији, као и представници министарстава у Влади Србије, Сигурних кућа и организација цивилног друштва.

Осим поменутог састанка, представник Сигурне куће присуствовао је састанку у Влади РС на тему „Лиценцирање као гаранција озбиљности заштите жена жртава насиља“ коме су присуствовали сви представници Сигурних кућа у РС. Састанак је одржан у организацији потпредседнице Владе РС Зоране Михајловић, Координационог тела за родну равноправност, СИПРУ и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

7. УЧЕСТВОВАЊЕ И ПРИСУСТВОВАЊЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈАМА И ЕДУКАЦИЈАМА

Руководство установе редовно упућује стручне раднике на похађање различитих семинара и едукација са циљем њиховог стручног оспособљавања и пружања што квалитетнијих услуга корисницама које се налазе на смештају у установи.

Прошле године стручни радници и сарадници присуствовали су семинару на тему Евиденције и документације у систему социјалне заштите у организацији „Bizkon-a“. Након наступања епидемије изазване

вирусом COVID-19, стручни радници присуствовали су бројним онлајн едукацијама на тему очувања менталног здравља у доба епидемије.

Такође, представници установе представили су резултате истраживачког рада на тему „Сагледавање карактеристика породичног насиља на основу података Регионалне Сигурне куће у Нишу“ на међународном стручном скупу „68. конгресу психолога“, а у оквиру сесије Клиничка психологија.

Осим наведеног, започето је и истраживање на тему „Испитивање ставова грађана Ниша о родним стереотипима и предрасудама“.

Директор

дипл.психолог Соња Шћекић